

T.C.

İHTİŞAZLIK MAHKEMESİ

HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/17

KARAR NO : 1983/23

ÖZET: Olumsuz görev uyumsuzluğu ol
madığından bu konudaki başvurunun r
di gerektiği ht.

KARAR

Davacı : N.Hefik Soğaçın

Davalı : Karayolları Genel Müdürlüğü

O L A T : 1) Davacıya ait taşınmaz mal, Bakırköy-Köprülü Kavşağı genişle-
me sahası için 26.2.1976 günlü 43 sayılı kamu yararı kararına dayanılarak Karayolları Ge-
nel Müdürlüğü'nce kamulaştırılmış, bu işlemin iptali isteniyse davacı tarafından Danış-
tay'a açılan davada Danıştay 6. Dairesi 25.6.1978 günlü, 1976/7859, 1979/2390 sayılı ka-
rarla ".....horne kadar Karayolları Genel Müdürlüğü'nce kamulaştırma kararının alındığı
günde davacının taşınmaz maldan geçen sbs konusu yol kavşağı ile ilgili olarak imar plâ-
nında herhangi bir değişiklik yapılmamış ise de, sonradan bu kavşağı imar plâni kapsama-
na alan değişikliklerin bakanlığa onaylandığı, dava dosyasının incelenmesinden anlaşılmış-
tır. Sonuç olarak açılacak yolla ilgili imar plâni değişikliği bakanlığa onaylandığından
Karayolları Genel Müdürlüğü'nün dava konusu kararında mevzuata aykırılık bulunma-
maktadır....." Açıklanan nedenlerle davanın reddine, davanın açılış günü itibarıyla ye-
tersiz açılmış sayılmasına olanak bulunmadığından yargılama giderinin davalıdan alınıp
davacıya verilmesine karar vermiştir.

2- Bu kez davacı; 26.2.1976 tarihli kamu yararı kararı ve bu mesnet olarak imar
plâni tadilatının, tasdik tarihi olan 18.9.1978 tarihi itibarıyla geçerlilik kazanmasın-
dan bu kamu yararı kararının 18.9.1978 tarihi olarak kabulü ve işlem görmesi gerekti-
ğini, keza anılan kamu yararı kararına dayanan taksiri kıymet komisyonu raporunun geçer-
lilik tarihinin bu kararın alındığı tarih olan 1.7.1976 tarihi değil 18.9.1978 tarihi
olması gerektiğini ve sonuç olarak taksiri kıymet komisyonu raporunun tarihleri arasın-
daki farklılık nedeniyle bu raporun iptali ve yeniden kurulacak taksiri kıymet komisyo-
nunun taksim edeceği raporun kendisine tebliği gerektiğini ileri sürerek 24.11.1976 ta-
rihinde tebliğ edilen 1.7.1976 günlü, taksiri kıymet komisyonu raporunun iptali iste-
miyle Danıştay'da idari dava açmıştır.

3) Danıştay 6. Dairesi; 18.11.1981 gününde, 1980/1922, 1981/2794 sayı ile; 6830
sayılı tsa'nın 14. maddesinde, kamulaştırılacak taşınmaz malın sahibine kamulaştırmayı
yapan idare tarafından bu madde uyarınca yapılacak tebliğat üzerine tebliğ tarihinden
itibaren 15 gün içinde kamulaştırma işlemine karşı Danıştay'da ve takdir edilen bedel
ile maddi hatalara karşı da taşınmazın bulunduğu yer asliye hukuk mahkemesine dava açıla-
bileceğinin hükmüne bağlandığı, davacının kamulaştırma işleminin iptali isteğiyle Danıştay-
da açtığı davanın reddine sonuçlandırıldığı, davacının bu davaya konu isteğinin...

bedele ilişkin olduğu ve 6830 sayılı Yasa'nın 14. maddesindeki kural uyarınca davanın görün ve görününün adli yargı yerine ait bulunduğunu, esasen adli yargı yerinde bedel artırma davasının açıldığı, bedele ilişkin davacı isteklerinin bu davada görüşüne alınabileceği ve davanın Danıştay'ın görevi dışında kaldığı gerekçesiyle davaya görev yönünden reddetmiştir.

4) Davacının; 8.12.1976 günlü dilekçe ile Bakırköy Asliye Hukuk Mahkemesi'ne açtığı kamulaştırma bedelinin arttırımı davası devam ederken, aynı mahkemeye verdiği 20.5.1980 günlü dilekçesinde; sonuç olarak kamu yararı kararının 26.2.1976 günü değil, inar planı değişikliğinin bakanlıkça onandığı 18.9.1978 tarihinde geçerlilik kazandığı sabit olduğu için bu tarihten önceki ve 26.2.1976 tarihindeki rayiçe göre hazırlanan taksiri kıymet komisyonu raporunun geçerli olduğu ve bu raporda esas tutulan rayiçe göre 6830 sayılı Yasa'nın 11.maddesinin uygulanmasının kanuna aykırı bulunduğunu, bu itibarla 18.9.1978 tarihine göre yeniden taksiri kıymet komisyonu raporu tanzimi gerektiğini ileri sürerek, taksiri kıymet komisyonunun yeniden taşınmazında yapacağı tetkikat tarihindeki rayiçe göre taşınmazın değerini gösteren raporun yeniden tanzimine karar verilmesini istemiştir.

5) Bakırköy 4. Asliye Hukuk Mahkemesi; Bedel arttırımı davası devam ederken ve davacının verdiği 20.5.1980 günlü dilekçe üzerine ve bir ara kararı ile 23.5.1980 gününde 1976/2018 esas sayı ile, "davacı taşınmazına yeniden kıymet taksiri yapılması lazım geldiğini ileri sürmüş ise de, 6830 sayılı Yasaya göre davacı tarafından Danıştay'a kamulaştırma kararının hatalı olduğundan bahisle iptal davası açılmış bulunmasına ve sonradan verilen 20.5.1980 günlü dilekçede ileri sürdüğü hususların tamamen idari işleme taallük etmesine ve bu konuya ilişkin itiraz da idari davanın konusunu oluşturmasına ve davacı isteğinin mahkemelerinin görevi dışında bulunmasına" binaen bu konuya ilişkin talep dışı itirazın görev yönünden reddine karar vermiştir.

Böylece, Danıştay 6. Dairesi'ne açılan ve taksiri kıymet komisyonu raporunun iptaline ilişkin davada verilen görevsizlik kararı ile, adli yargı yerinde açılan bedel arttırımı davası devam ederken bu davada verilen ek dilekçe ile aynı kıymet komisyonu raporunun sonuç olarak iptaline ve yeniden kıymet taksirine ilişkin istem üzerine bu mahkemeye verilen ve anılan istemin görev yönünden reddine ilişkin görevsizlik kararları arasında olumsuz görev uyumsuzluğu olduğundan bahisle bu uyumsuzluğun giderilmesi davacı tarafından 18.5.1982 günlü dilekçe ile istenmiş, bu işe ilişkin dosya Danıştay 6. Dairesi'nin 2.12.1982 günlü, 1982/3770-4100 sayılı kararı ile mahkemeye gönderilmiştir.

İNCİLİK VE GERİKÖR: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü, Sarvet 'Münir'ün Başkanlığında, Mesut Akan, Şerafettin Seyhan, Şerafettin Kaya, Şafak Hürri Sancar, Mustafa Tahin ve Mehmet Karasslan'ın katılmaları ile yaptığı 16.5.1983 günlü toplantıda geçici raporör Danıştay Tetkik Hakimini N. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Çenicioğlu ile Danıştay Başsavcısı olarak katılan Alirıza Alp-aslan'ın başvurusunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüldüğü düşünülür:

2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesi olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğu ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin taraf-
lı, konusu ve sebebi aynı olan davada kendikabattı görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir hükmünü taşımaktadır.

Davacı; Danıştay'da takdirî kıymet komisyonu kararının iptali isteğiyle idari bir dava açmış ve bu dava Danıştay 6. Dairesince görev yönünden reddedilmiştir. Bu karar üzerine bedel arttırımı davası adli yargı yerinde devam eden davacı; bu dava sırasında aynı mahkemeye verdiği ek bir dilekçe ile ve sonuç olarak takdirî kıymet komisyonunun yeniden toplanmasında yapacağı tetkikat tarihindeki rayicisine göre toplanmazın değerini gösteren yeni bir rapor tanzimine karar verilmesini istemiş, bu mahkemece anılan istek mahkemenin görevi dahilinde görülünce görev yönünden reddedilmiştir.

Bu duruma göre adli yargı yerinde, müstakilen verilmiş bir dilekçe ile açılmış bir dava bulunmakta, davacının 20.5.1980 günlü dilekçesindeki talebi bedel arttırımı davasına ilişkin olarak verilmiş bulunmaktadır. Bu itibarla adli yargı yerinde açılmış bir dava bulunmadığı gibi, açılmış bir dava olmadıkça böyle bir devanın görev yönünden reddi de söz konusu olamaz. Öte yandan adli yargı yerinin görevi ilişkin ara kararı bu nedenlerle olumsuz görev uyuşmazlığına konu edilemeyeceğinden 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesindeki koşulun gerçekleştiği ve olumsuz görev uyuşmazlığının doğduğuna söylenemez.

Açıklanan nedenlerle 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesine göre başvurusunun reddine karar verilmiştir.

SONUÇ: Bakırköy 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde takdirî kıymet komisyonu kararının iptaline ilişkin olarak usulüne uygun bir şekilde dava açılmamış olduğuna gibi ayrıca sözü edilen ara kararı görev uyumsuzluğuna konu olamayacağına göre 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesi uyarınca olumsuz görev uyumsuzluğunun koşulları gerçekleşmediğinden başvurunun reddine Şerafettin Kaya'nın karşı oyuyla ve çoçokluğuyla 16.5.1983 günkü de kesin olarak karar verildi.

Başkan
Servet Tüsun

Üye
Mesut Akan

Üye
Şerafettin Seyhan

Üye
Şerafettin Kaya

Üye
Şafak Huri Sancar

Üye
Mustafa Şahin

Üye
Mehmet Karaaslan

1)9

Aslının Aynıdır.

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO :1982/17

KARAR NO :1983/23

KARSI OY YAZISI

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında ki Kanununun 14. maddesinde, olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğu ileri sürülebilmesi için, adli, idari veya askerî yargı merciiilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yölda ^{verdikleri} kararlarının kesin veya kesinleşmiş olması kurala bağlanmıştır.

Davacı hem Danıştay'da ve hemde adli yargı yerinde 1.7.1980 günlü takdiri kıymet komisyonu raporunun iptalini istemiştir. Danıştay 6. Dairesi, 18.11.1981 günlü, esas 1980/1922, Karar 1982/2794 sayılı kararla görevden red kararı vermiş ve bu karar kesinleşmiştir.

Adli Yargı yerinde (Bakırköy Asliye Hukuk Mahkemesi); kamulaştırma bedelinin artırma davası devam ederken davacı 20.5.1980 günlü dilekçesinde, aynı mahkemeden takdiri kıymet komisyonu kararının iptali istenmiş ve mahkeme "bu hususun idari işleme taallük etmesine ve bu konuya ilişkin itirazda idari davanın konusunu oluşturması ve davacı isteğinin mahkeme elerinin görevlerinin dışında bulunmasına" diyerek görevden red kararı vermiştir.

Her iki kararda görevden red kararıdır. Taraflara tebliği edilerek kesinleşmiştir. Adli Yargı yerinin verdiği kararın ara kararı mahiyetinde olması görevden red kararının mahiyetini değiştirmez. Bu karar nihayi ve kesin bir karardır. Böyle oluncada görevden red yolunda verilen her iki yargı yeri kararı (Danıştay 6. Daire ve Bakırköy 4. Asliye Hukuk Mahkemesi) hakkın aranmasını önleyici olduğundan yetkili yargı yerinin belirlenmesi zorunludur.

Açıklanan nedenlerle çokluk kararına karşıyım.

Aslımın Aynıdır.

Üye

Şerafettin Kaya